

[Udenrigsministeren.]

og udenrigshandel i Genève, hvor det fra amerikansk side også måtte indrømmes, at osteloven var i strid med organisationens bestemmelser.

Det er da også på mange måder blevet klart, at de talrige danske henvendelser, som vi har gjort på eget initiativ, sammen med tilsvarende henvendelser fra andre europæiske regeringer vinder stigende forståelse i den amerikanske offentlighed. Flere ledende politikere, med den amerikanske udenrigsminister og den tidligere ECA-chef, Mr. Hoffman, i spidsen, har gjort en indsats for at bringe en ændring i forholdene, og de mest anerkendte amerikanske dagblade er i lederartikler gået ind for vore synspunkter. Så sent som i går fik vi indberetning om, at det store dagblad „Washington Star” i en ledende artikel gik hårdt imod den overdrevne amerikanske protektionisme og netop nævnte de klager, som Danmark — Danmark var udtrykkeligt nævnt i artiklen — og andre lande havde fremført.

Når jeg nu taler om forhold, hvor man fra dansk og amerikansk side ikke ser ganske ens på tingene, kunne der måske være grund til at nævne et andet område, nemlig øst-vesthandelen.

En af den kolde krigs følger er jo, at mulighederne for samhandelen med østblokkens lande indsnævres. Den danske regering deler den opfattelse, at man for tiden af indlysende sikkerhedshensyn bør undlade at forsyne østblokken med varer af direkte betydning for det militære potentiel. Vi lægger imidlertid vægt på, at der ikke gives dette kriterium en for vid fortolkning; i så fald risikerer man at tilføje sin egen økonomi alvorlig skade, samtidig med at handelsrestriktionerne skærper den politiske spænding. Vægten af disse betragtninger erkendes utvivlsomt tydeligere i Danmark, der gennem århundreder har haft en i de geografiske og erhvervsmæssige forhold betinget handel med landene ved Balticum, end i et land som USA, hvor forudsætningerne er helt andre. Vi ser med bekymring på enhver overdrivelse på dette område, og udenrigsministeriet har flere gange overfor den amerikanske regering klarlagt vort syn på disse spørgsmål.

Når det altså er nødvendigt for mig at tilbagevise det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre)s forespørgsel i den form, hvori han stillede den, idet jeg mener at have påvist, at den danske regering allerede på klar måde har gjort gentagne forestillinger overfor den amerikanske regering, er der måske grund til mere generelt at under-

strege, at hvis der er områder, hvor vi mener at en kritik overfor De Forenede Stater er berettiget, så har vi fremført den; på den anden side er det lige så klart, at regeringen må stille sig afvisende overfor at kritisere, hvis en kritik er uberettiget og kun kunne tjene til at vanskeliggøre samarbejdet mellem de to regeringer og skade Danmarks egne interesser.

Det ærede medlem hr. Viggo Starcke stillede mig et spørgsmål om arbejdet for flygtningeproblemet i Europarådet.

Både i Europarådets forsamling og i dets ministerudvalg har man fra dansk side givet klart udtryk for vor interesse i bestræbelser, der sigter mod en løsning af det store flygtningeproblem i Vesteuropa. Danmark har været repræsenteret i forsamlingens flygtningeudvalg, og en dansker, kontorchef Friis, var formand for det udvalg af sagkyndige, der i sommeren 1951 foretog en omfattende undersøgelse af flygtninge- og overbefolkningsproblemet årsager, dets omfang og de forholdsregler, der af de enkelte lande og af det internationale samfund kan tages op for at lette det tryk, dette problem lægger på Europa. Det drejer sig her om forholdsregler både på kortere og længere sigt. Europarådets bestræbelser kan naturligvis ikke erstatte den særlige indsats, der må gøres for at organisere udvandring fra Europa og for at give flygtningene plads i de oversøiske landes økonomiske liv. Europarådet kan heller ikke påtage sig de tekniske og økonomiske undersøgelser og forholdsregler, der naturligt hører hjemme under den internationale arbejdsorganisation og OEEC.

Hvad Europarådet kan gøre, er derimod at virke som et brændpunkt, hvor den fælles europæiske interesse for flygtningeproblemet løsning kan samles og finde udtryk, hvor nye tanker og nyt initiativ kan komme frem. Det er varetagelsen af denne opgave, man nu søger at sikre ved oprettelsen af et fælles udvalg, sammensat af repræsentanter for forsamlingen og repræsentanter for ministerudvalget.

Det fortjener at nævnes, at der fornylig på amerikansk initiativ er oprettet en ny organisation til gennemførelse af en oversøisk udvandring i stor stil — 137 000 mennesker i 1952. Danmark er ud fra sin almindelige interesse for flygtningeproblemet indtrådt som medlem.

Til det, jeg her har nævnt, kommer naturligvis de anstrengelser, man i Vesttyskland gør for at få flyttet flygtningene bort fra de særlig overfyldte områder til mindre overfyldte, og herom kunne jeg give en længere